Αριθμός 1283

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΦΟΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 10 ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ ΤΟΥ 2001 ΕΩΣ 2020

Η Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων (εφεξής η «Έφορος»), ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχονται δυνάμει του άρθρου 10 των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 έως 2020 (εφεξής «ο Νόμος»), εκδίδει την ακόλουθη Απόφαση σε σχέση με το Μέτρο ενίσχυσης που τιτλοφορείται:

«Σχέδιο χορηγιών για γενετική βελτίωση των πληθυσμών προβάτων και αιγών της Κύπρου» (εφεξής το «Μέτρο»)

Α. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στις 17 Φεβρουαρίου 2023 το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (εφεξής η «Αρμόδια Αρχή»), κοινοποίησε στην Έφορο το προσχέδιο του Μέτρου για αξιολόγηση της συμβατότητάς του με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων, με βάση τον Νόμο.

Β. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΝΤΟΣ ΜΕΤΡΟΥ:

1. Στόχοι:

Το Μέτρο στοχεύει στην αναβάθμιση του τομέα της αιγοπροβατοτροφίας στην Κύπρο μέσω της παραχώρησης στοχευμένων επιδοτήσεων σε εκτροφείς προβάτων ή/και αιγών καθώς και συγκεκριμένων υπηρεσιών γενετικής αξιολόγησης, βελτιωμένης αναπαραγωγικής και γενικότερης διαχείρισης του ζωικού κεφαλαίου και της μονάδας εκτροφής.

Οι βασικοί πυλώνες του Μέτρου και οι τρόποι υλοποίησής τους είναι οι εξής:

- Πυλώνας 1: Υποστήριξη αιγοπροβατοτρόφων για (Α) την στοχευμένη αναβάθμιση του εξοπλισμού των μονάδων τους με σκοπό τη δημιουργία και τακτική ενημέρωση ψηφιακών αρχείων δεδομένων ανά ζώο και αξιοποίηση των εν λόγω δεδομένων για να επιτευχθεί αύξηση της παραγωγικότητας της μονάδας τους (επενδυτική δαπάνη) και (Β) την κατάρτιση και εμπλουτισμό ψηφιακών αρχείων που αφορούν τη γενεαλογία των ζώων του δικαιούχου που θα περιληφθούν στο Μέτρο (γενεαλογικά μητρώα) (κόστος προσωπικού δικαιούχου για κατάρτιση και τήρηση γενεαλογικών μητρώων).
- Πυλώνας 2: Επιδότηση των αιγοπροβατοτρόφων σε ετήσια βάση για χημική ανάλυση με σκοπό τον προσδιορισμό της ποιότητας του γάλακτος και της παρουσίας σωματικών κυττάρων σε δείγματα γάλακτος ανά ζώο. Οι προαναφερθείσες αναλύσεις θα πρέπει να γίνονται είτε από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες είτε από άλλα κατάλληλα διαπιστευμένα εργαστήρια.
- Πυλώνας 3: Γενετική αξιολόγηση προβάτων και αιγών που θα συμμετάσχουν στο σχέδιο με σκοπό την γονιδιωματική αναβάθμιση του ζωικού κεφαλαίου και την αύξηση της παραγωγικότητας των μονάδων που θα συμμετέχουν στο Μέτρο έπειτα από δειγματοληψία από ζώα που θα επιλέξει το επιστημονικό προσωπικό της Αρμόδιας Αρχής για κάθε δικαιούχο του Μέτρου.
- Πυλώνας 4: Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών από την Αρμόδια Αρχή προς τους δικαιούχους σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές καταγραφής δεδομένων και την επιλογή ατόμων (ζώων) που παρουσιάζουν τα επιθυμητά χαρακτηριστικά για αναπαραγωγή με σκοπό τη μεγιστοποίηση της γαλακτοπαραγωγής και την καλύτερη διαχείριση του ζωικού κεφαλαίου.

2. Δικαιούχοι:

Δικαιούχοι του Μέτρου είναι ΜΜΕ[1] που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής και εντάσσονται στις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις της Αιγοπροβατοτροφίας για παραγωγή γάλακτος στην Κύπρο, στις περιοχές που ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο η Κυπριακή Δημοκρατία και υπό προϋποθέσεις που αφορούν όπως, ελάχιστο αριθμό παραγωγικών ζώων από καθορισμένες στο Μέτρο φυλές, Πλάνο Βελτίωσης για κάθε είδος ζώου που υποβάλλεται από την εκμετάλλευση (δικαιούχο), ελάχιστο ύψος της συνολικής προτεινόμενης επένδυσης με βάση το εν λόγω Πλάνο και εγκατεστημένο και λειτουργικό σύστημα άμελξης, στο οποίο να είναι συμβατή η εγκατάσταση μετρητών αυτόματης ψηφιακής καταγραφής της γαλακτοπαραγωγής.

Πρόσθετα, η επιλογή των δικαιούχων θα βασίζεται σε μοριοδότηση με βάση κριτήρια προτεραιότητας τα οποία αφορούν, όπως, συμμετοχή αιτητή σε Κοινωνία Εκτροφής (Σωματείο) για τις εν λόγω φυλές, συμμετοχή αιτητή σε Αναγνωρισμένο Σύνδεσμο ή Ομάδα Παραγωγών, καταγραφής και τήρησης ατομικών γενεαλογικών δεδομένων, η εκτροφή του αιτητή να είναι εγκατεστημένη σε ορεινές ή/και περιοχές με φυσικά και ειδικά μειονεκτήματα οι οποίες παρατίθενται στα Παρατήματα του Μέτρου.

Αποκλείεται η καταβολή ενίσχυσης σε επιχειρήσεις που έλαβαν στο παρελθόν μη συμβατή ενίσχυση η οποία δεν έχει ακόμη επιστραφεί βάσει Απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (εφεξής «η Επιτροπή») καθώς και οι προβληματικές επιχειρήσεις.

Επίσης, η επένδυση θα πρέπει να είναι σύμφωνη με την ευρωπαϊκή και με την εθνική νομοθεσία για την περιβαλλοντική προστασία και όπου απαιτείται να γίνεται εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

3. Νομική βάση του Μέτρου:

- Κανονισμός (ΕΕ) 241/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

---

[1] Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

- Η υπ' αρ. 10686/21 εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την έγκριση της αξιολόγησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Κύπρου.
- Οι Αποφάσεις 91.256 και 94.257 του Υπουργικού Συμβουλίου οι οποίες αφορούν, αντίστοιχα, την έγκριση της πρότασης 569/2021 που αφορούσε το περιεχόμενο του τελικού προσχεδίου του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της ΚΔ και στην έγκριση της πρότασης 74/2023 που αφορούσε το Σχέδιο Χορηγιών για Γενετική Βελτίωση των Πληθυσμών Προβάτων και Αιγών της Κύπρου.
- Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2472, άρθρο 14 (για βελτίωση των συνολικών επιδόσεων και της βιωσιμότητας της εκμετάλλευσης, ιδίως μέσω της μείωσης του κόστους παραγωγής ή της βελτίωσης και αναδιάταξης της παραγωγής) και Άρθρο 27 (τήρηση γενεαλογικών μητρώων και δοκιμές για προσδιορισμό της γενετικής ποιότητας του ζωικού κεφαλαίου).

4. Προϋπολογισμός:

Συνολικός προϋπολογισμός 5.000.000 ευρώ για όλη τη διάρκεια του Μέτρου. Από το ποσό αυτό, περίπου €3,5 εκ. θα διατεθούν ως άμεση ενίσχυση (Πυλώνες 1 και 2) και το υπολειπόμενο ποσό ως ενίσχυση σε είδος (Πυλώνες 3 και 4).

5. Διάρκεια:

Με βάση την ενότητα 5. «Περίοδος Εφαρμογής και Ανακοίνωση του Σχεδίου», το Μέτρο θα εφαρμοστεί κατά την περίοδο 2023-2026 για δικαιούχους που θα λάβουν έγκριση και θα υπογράψουν Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης (εφεξής η «ΣΔΧ») μέχρι τις 30.6.2023. Η πολυετής διάρκεια του Μέτρου εδράζεται στο ότι θα γίνονται επαναλαμβανόμενες πληρωμές και άλλες παροχές υπηρεσιών στους εγκεκριμένους δικαιούχους (που θα έχουν λάβει εγκρίσεις πριν τις 30.6.2023), για επιτυχή ολοκλήρωση των συνολικών στόχων του Μέτρου.

6. Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης:

Οι επιλέξιμες δαπάνες αφορούν την υλοποίηση των πυλώνων του Μέτρου.

(α) Δαπάνες εξοπλισμού για αναβάθμιση υποδομών και ψηφιοποίηση της συλλογής δεδομένων, οι οποίες κατά προτεραιότητα αφορούν αναβάθμιση αμελκτηρίου και συγκεκριμένα, την συμβατή με αυτό εγκατάσταση ή αναβάθμιση μετρητών γάλακτος ψηφιακής καταγραφής γαλακτοπαραγωγής.

Εφόσον η μονάδα του αιτητή διαθέτει ήδη κάποιους μετρητές ψηφιακής καταγραφής του γάλακτος, ο αιτητής μπορεί να επιλέξει να επενδύσει στις επιλέξιμες δαπάνες που αναφέρονται στην Ενότητα 11.1 του Μέτρου και αφορούν όπως, αύξηση ή αναβάθμιση μετρητών, εξαρτήματα για αντικατάσταση με σκοπό την αναβάθμιση εξοπλισμού του αμελκτηρίου ή την ομαλή λειτουργία των γαλακτομετρητών, αγορά ψυγείων φύλαξης του αρμεγόμενου γάλακτος ή αναβάθμιση υφιστάμενων, λογισμικά προγράμματα για την καταχώρηση και επεξεργασία στοιχείων νοουμένου ότι συνδέονται άρρηκτα με την απόκτηση ή δημιουργία του λογισμικού που επιχορηγείται στο πλαίσιο του Μέτρου, δυνατότητα επιδότησης επενδύσεων (συσκευών) που στοχεύουν στην αναβάθμιση της ευρύτερης διαχείρισης και της ευημερίας των ζώων, συσκευών φύλαξης και παστερίωσης πρωτογάλακτος κ.ά. Οι εν λόγω επιλέξιμες δαπάνες θα πρέπει να υποβληθούν στο Πλάνο Βελτίωσης στην αίτηση του δικαιούχου.

Η μέγιστη ένταση της ενίσχυσης ανέρχεται έως το 65% επί της συνολικής επένδυσης. Το μέγιστο ποσό επιδότησης ανά δικαιούχο ανέρχεται στις €49.700. Η ενίσχυση θα καταβάλλεται με τη μορφή επιχορήγησης, ως εφάπαξ καταβολή ποσού στη βάσει αποδείξεων/τιμολογίων. Στο Μέτρο σημειώνεται ότι οι δαπάνες θα πρέπει να είναι συμβατές με τις τρέχουσες τιμές της αγοράς.

Οι επενδυτικές δαπάνες που αφορούν εξοπλισμό για αναβάθμιση υποδομών και ψηφιοποίηση εξειδικεύονται στο Παράρτημα Ι του Μέτρου.

(β) Κόστος προσωπικού δικαιούχου για την κατάρτιση και τήρηση γενεαλογικών μητρώων.

Η επιλέξιμη δαπάνη αφορά στο εργατικό κόστος για τη συλλογή, καταγραφή και διαχείριση δεδομένων για τα ζώα. Με βάση το Μέτρο, το κόστος προσωπικού δικαιούχου αφορά επίσης «τις εργασίες για καταχώριση των σχετικών δεδομένων για τα ζώα στα γενεαλογικά μητρώα σε ψηφιακή μορφή, την ηλεκτρονική δημοσίευση πληροφοριακών στοιχείων σχετικά με τα γενεαλογικά μητρώα και την παραχώρησή των επικαιροποιημένων ψηφιακών δεδομένων ανά τακτά διαστήματα στο ΦΥ.».

Η μέγιστη ενίσχυση ανέρχεται στο 100% της εν λόγω επιλέξιμης δαπάνης με μέγιστο ποσό επιδότησης ανά δικαιούχο τις €7.800.

(γ) Δαπάνες για χημικές αναλύσεις και αναλύσεις σωματικών κυττάρων στο γάλα σε κατάλληλα διαπιστευμένο εργαστήριο.

Η Ένταση ενίσχυσης ανέρχεται έως το 70% επί του συνολικού κόστους αναλύσεων. Το μέγιστο ποσό επιδότησης ανά δικαιούχο είναι οι €30.260, ήτοι €7.565 ανά έτος, με την προσκόμιση τιμολογίων και των αποτελεσμάτων των αναλύσεων.

(δ) Η Αρμόδια Αρχή θα παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες για την αποτελεσματικότερη καταγραφή δεδομένων και την επιλογή ζώων για αναπαραγωγή με σκοπό τη μεγιστοποίηση της παραγωγής γάλακτος στις επόμενες γενιές, ως προς τους Πυλώνες 3 και 4.

Για τον υπολογισμό της έντασης της ενίσχυσης και των επιλέξιμων δαπανών, όλα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων (ενότητα 12 Μη επιλέξιμες δαπάνες, του Μέτρου). Στην ίδια ενότητα προνοείται η μη επιλεξιμότητα δαπανών που χρηματοδοτούνται/έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλο επενδυτικό πρόγραμμα / Μέτρο.

Στο πλαίσιο της παραγράφου 13 Υποβολή Δηλώσεων προνοούνται τα εξής που αφορούν στην εφαρμογή των κανόνων των κρατικών ενισχύσεων στο Μέτρο, ως αυτά θα αξιολογηθούν στη συνέχεια της παρούσας Απόφασης.

- Ως ημερομηνία υλοποίησης/έναρξης εργασιών σε συσχέτιση με την αίτηση του δικαιούχου θεωρείται είτε η έναρξη των δραστηριοτήτων ή των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε η πρώτη νομικά δεσμευτική ανάληψη υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού ή τη χρήση υπηρεσιών ή ανάληψη άλλης δέσμευσης που καθιστά το έργο ή τη δραστηριότητα μη αναστρέψιμα, όποιο από τα ανωτέρω είναι προγενέστερο· η αγορά γης και εργασίες προπαρασκευής όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών.
- Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός που προμηθεύεται η επιχείρηση στα πλαίσια του Σχεδίου πρέπει να είναι καινούργια.
- Επενδύσεις με σκοπό τη συμμόρφωση με τα ισχύοντα ευρωπαϊκά πρότυπα, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που ορίζεται στη νομοθεσία της Ένωσης, δεν είναι επιλέξιμες για χορηγία. «Ευρωπαϊκά πρότυπα» είναι τα υποχρεωτικά πρότυπα που ορίζονται στην ευρωπαϊκή νομοθεσία και καθορίζουν το επίπεδο προστασίας που οφείλουν να επιτυγχάνουν οι μεμονωμένες επιχειρήσεις, ιδίως όσον αφορά το περιβάλλον, την υγιεινή και την καλή μεταχείριση των ζώων.
- Για όλες τις δαπάνες, απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται τα πρωτότυπα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών ή πιστό αντίγραφο τους.
- Με βάση το Μέτρο «Όλα τα στοιχεία ενεργητικού που θα επιχορηγηθούν θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο στη μονάδα που λαμβάνει την ενίσχυση και θα θεωρούνται αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού και προϋποθέτει την αγορά τους από τρίτους. Κατά συνέπεια, σε περιπτώσεις αγοράς προϊόντων ή πρώτων υλών από συγγενικά πρόσωπα μέχρι 4ου βαθμού ή/και συνδεδεμένες επιχειρήσεις θα λαμβάνεται υπόψη μόνο το αρχικό κόστος αγοράς ή και κατασκευής τους.»
- Η Επιτροπή Αξιολόγησης διατηρεί το δικαίωμα καθορισμού του τελικού επιλέξιμου κόστους για όλες τις κατηγορίες δαπανών της προτεινόμενης επένδυσης, στη βάση των δεδομένων που θα έχει ενώπιόν της.
- Με βάση τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο του 2014, (Ν. 38(Ι)/2014), άρθρο 13 «Συμψηφισμός Εσόδων και Εξόδων», ο Γενικός Λογιστής, δύναται κατά την κρίση του, κατά τη διενέργεια οποιασδήποτε πληρωμής προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο να αποκόπτει οφειλόμενα ποσά. Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση λογιστικού διακανονισμού η εγκριθείσα δαπάνη ή ενίσχυση, θα πρέπει να υλοποιείται. Αντίθετα, με βάση τους όρους της έγκρισης, η μη εκτέλεση ή η εκτέλεση σε μικρότερο βαθμό της ενισχυόμενης δραστηριότητας, θα συνεπάγεται ανάκτηση της χορηγίας.

  Στο μέτρο προνοείται η υπογραφή ΣΔΧ ως προς τις προτάσεις που θα ενταχθούν στο Μέτρο. Προνοείται επίσης, διαδικασία υποβολής αιτήματος καταβολής χορηγίας με την προσκόμιση αποδεικτικών και αποδείξεων /τιμολογίων, διοικητικοί και επιτόπιοι έλεγχοι για τη συμμόρφωση με το Μέτρο. Στις κυρώσεις στην ενότητα 17 Κυρώσεις – Εγγυήσεις, προνοείται η «δημοσιονομική διόρθωση και αναλογική ανάκτηση του ποσού που έχει καταβληθεί αχρεωστήτως προσαυξημένου με τόκο αν σε περίοδο πέντε (5) ετών από την ημερομηνία της τελικής πληρωμής της χορηγίας, η χρηματοδοτούμενη επένδυση υπόκειται σε οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:
  - παύση ή μετεγκατάσταση μιας δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος,
  - αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα,
  - ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.»

Γ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

1. Η Έφορος, βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου, αξιολογεί και εγκρίνει, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 10 του Νόμου, τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία οι οποίες, σύμφωνα με Κανονισμούς ή Αποφάσεις που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Ένωση, δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1588 του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2015[2], απαλλάσσονται από την υποχρέωση της κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108, παράγραφος 3, της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής «η ΣΛΕΕ»).

2. Ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης:

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, «κρατική ενίσχυση» σημαίνει κάθε μέτρο το οποίο πληροί όλα τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ, με βάση το οποίο «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως».

Το κοινοποιηθέν Μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση διότι ικανοποιεί σωρευτικά όλα τα κριτήρια του άρθρου 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ, δηλαδή:

(α) Χορηγείται από τον κρατικό προϋπολογισμό, δηλαδή μέσω κρατικών πόρων.

(β) Συνιστά οικονομικό πλεονέκτημα, το οποίο οι δικαιούχοι δεν θα ελάμβαναν υπό κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας, ήτοι δαπάνες τις οποίες θα καλούνταν να καλύψουν οι ίδιοι οι κτηνοτρόφοι κατά την άσκηση της οικονομικής τους δραστηριότητας.

---

[2] Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 248, της 24.9.2015, σ.1.

(γ) Είναι επιλεκτικό, καθότι συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ενός συγκεκριμένου οικονομικού κλάδου, δηλαδή των μικρομεσαίων κτηνοτροφικών επιχειρήσεων στις οποίες απευθύνεται το Μέτρο.

(δ) Νοθεύει τον ανταγωνισμό σε βαθμό επηρεασμού των ενδοενωσιακών συναλλαγών, διότι, λόγω της ύπαρξης της κοινής γεωργικής πολιτικής, της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη της Ένωσης αλλά και των κανονισμών για την κοινή οργάνωση των αγορών, κάθε ενίσχυση στο γεωργικό τομέα, οσοδήποτε μικρή, θεωρείται ότι νοθεύει τον ανταγωνισμό και επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών.

3. Συμβατότητα της ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά:

Η νομική βάση για την αξιολόγηση της κοινοποιηθείσας κρατικής ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά είναι ο Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2472 της Επιτροπής της 14ης Δεκεμβρίου 2022 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής η «ΣΛΕΕ») (εφεξής ο «Κανονισμός 2022/2472»). Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού 702/2014, τα καθεστώτα ενισχύσεων που πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του κεφαλαίου I του Κανονισμού καθώς και τις ειδικές προϋποθέσεις για την αντίστοιχη κατηγορία ενισχύσεων που προβλέπονται στο κεφάλαιο III του ιδίου Κανονισμού, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 2 ή 3 της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται της υποχρέωσης κοινοποίησης που προνοείται από το άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ.

4. Η Έφορος, αφού αξιολόγησε το Μέτρο, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 2022/2472, κατέληξε στα εξής:

(α) Ως προς την εκπλήρωση των προϋποθέσεων του κεφαλαίου I του Κανονισμού 2022/2472 σημειώνονται τα εξής:

i. Πεδίο Εφαρμογής:

Το άρθρο 1(1)(α) (i) του Κανονισμού 2022/2472 καθορίζει ότι αυτός εφαρμόζεται σε ενισχύσεις που χορηγούνται σε ΜΜΕ οι οποίες δραστηριοποιούνται στο γεωργικό τομέα, δηλαδή την πρωτογενή παραγωγή, τη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων και την εμπορία γεωργικών προϊόντων, με εξαίρεση τα άρθρα 14,15,16,18, 23 και 25 έως 31, τα οποία εφαρμόζονται μόνο στις ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή γεωργική παραγωγή. Το Μέτρο εμπίπτει στα άρθρα 14 (Ενισχύσεις για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις που συνδέονται με πρωτογενή γεωργική παραγωγή) και 27 (Ενισχύσεις στον κτηνοτροφικό τομέα και ενισχύσεις για νεκρά ζώα) του Κανονισμού 2022/2472 και εφαρμόζεται αποκλειστικά σε ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων.

Επίσης, στο Μέτρο υπάρχει πρόνοια για αποκλεισμό των επιχειρήσεων κατά των οποίων εκκρεμεί εντολή ανάκτησης εκδοθείσα βάσει προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής η οποία κήρυξε μια ενίσχυση παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά. Ως εκ τούτου ικανοποιείται η πρόνοια του άρθρου 1(4) (α) του Κανονισμού 2022/2472.

Ο Κανονισμός 2022/2472, με βάση την παράγραφο 5 του άρθρου 1 δεν εφαρμόζεται σε ενισχύσεις για προβληματικές επιχειρήσεις. Το Μέτρο συμμορφώνεται με την ως άνω πρόνοια, με παραπομπή στον ορισμό του εν λόγω όρου στο άρθρο 2 (59) του Κανονισμού 2022/2472. Περαιτέρω, στο Μέτρο έχουν περιληφθεί οι ορισμοί ή αναφορά στο εν προκειμένω εφαρμοστέο περιεχόμενο τους ή παραπομπή σ' αυτούς του άρθρου 2 του Κανονισμού 2022/2472: «έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα» (Ενότητα 13 Υποβολή Αιτήσεων), «προβληματική επιχείρηση» (ενότητα 8 Γενικοί Όροι Συμμετοχής), «επενδύσεις για τη συμμόρφωση με τα ενωσιακά πρότυπα» και «ενωσιακό πρότυπο» (Ενότητα 13 Υποβολή Αιτήσεων). Για σκοπούς πληρότητας, θα πρέπει να προστεθεί στο Μέτρο ο ορισμός 54 «επιδοτούμενες υπηρεσίες», του εν λόγω άρθρου, αφού αποτελεί τη μορφή της ενίσχυσης στους Πυλώνες 1 Β και 2.

Περαιτέρω, με βάση την παράγραφο 6 του άρθρου 1 του Κανονισμού 2022/2472, κρίνεται ότι τόσο οι ενισχύσεις που προβλέπει το Μέτρο όσο και οι όροι που τις συνοδεύουν καθώς και η εφαρμοζόμενη μέθοδος χρηματοδότησής του δεν συνιστούν παραβίαση του δικαίου της Ένωσης που να το καθιστά παράνομο στο σύνολό του. Επίσης, από τις πρόνοιες του Μέτρου δεν προκύπτει το Μέτρο να εφαρμόζεται σε ενισχύσεις για γεωργικά προϊόντα, κατά την έννοια του παραρτήματος 1 της συμφωνίας του ΠΟΕ για τη γεωργία ή στήριξη της χρηματοδότησης των εξαγωγών (παράγρ. 7 του άρθρου 1 του Κανονισμού 2022/2472).

ii. Όρια κοινοποίησης:

Στο άρθρο 4 Όρια Κοινοποίησης του Κανονισμού 2022/2472, προνοείται όριο 600.000 ευρώ ανά επιχείρηση και ανά επενδυτικό σχέδιο σύμφωνα με το άρθρο 14 για τις ενισχύσεις για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις που συνδέονται με πρωτογενή γεωργική παραγωγή. Τα μέγιστα ποσά επιδότησης ανά δικαιούχο του Μέτρου για τις επιλέξιμες δαπάνες του που εμπίπτουν στο άρθρο 14 είναι κάτω από το προπαρατεθέν όριο και συνεπώς σύμφωνα με το άρθρο 4 (1) (α) του Κανονισμού 2022/2472. Δεν προνοείται τέτοιο όριο για τις ενισχύσεις του Μέτρου που εμπίπτουν στο άρθρο 27 του Κανονισμού 2022/2472.

iii. Διαφάνεια:

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 5 του Κανονισμού 2022/2472, αυτός εφαρμόζεται μόνο σε διαφανείς ενισχύσεις, δηλαδή ενισχύσεις των οποίων μπορεί να υπολογιστεί εκ των προτέρων με ακρίβεια το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, χωρίς να είναι αναγκαία η διενέργεια αξιολόγησης κινδύνου. Ως «ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης» στην παράγραφο 30 του άρθρου 2 (Ορισμοί) του Κανονισμού 2022/2472 ορίζεται το «ποσό της ενίσχυσης, εάν είχε παρασχεθεί υπό μορφή επιχορήγησης στον δικαιούχο κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων».

Στο Μέτρο προνοείται ότι όλα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων. Επίσης, ο ΦΠΑ δεν είναι επιλέξιμος για ενίσχυση.

Οι πρόνοιες του Μέτρου που αφορούν, στον υπολογισμό της έντασης της ενίσχυσης και των επιλέξιμων δαπανών με βάση τις επιλέξιμες δαπάνες, όπως περιγράφονται στο εγκεκριμένο Πλάνο Βελτίωσης που υπέβαλε ο δικαιούχους με την αίτησή του (Παράρτημα XII του Μέτρου), την διαδικασία εξέτασης, αξιολόγησης και ένταξης αιτήσεων στο Μέτρο

(Ενότητα 14 του Μέτρου) που καταλήγει στην υπογραφή της ΣΔΧ με τους επιτυχόντες αιτητές, και στην εκ των υστέρων τεκμηρίωση τους (υλοποίησης των επιλέξιμων δαπανών) με αποδεικτικά έγγραφα και επιτόπιους ελέγχους κρίνεται ότι συμμορφώνονται με την προειρηθείσα πρόνοια.

Στο Μέτρο, αναφορικά με την αναβάθμιση υποδομής για ψηφιοποίηση συλλογής δεδομένων, προνοείται ρητά ότι οι εν λόγω δαπάνες θα πρέπει να είναι συμβατές με τις τρέχουσες τιμές της αγοράς. Η διασφάλιση αυτή θα πρέπει να αφορά και ως προς τις επιλέξιμες δαπάνες κόστους προσωπικού δικαιούχου για κατάρτιση και τήρηση γενεαλογικών μητρώων και τις δαπάνες για χημικές αναλύσεις και αναλύσεις σωματικών κυττάρων στο γάλα από κατάλληλα διαπιστευμένο εργαστήριο.

iv. Χαρακτήρας κινήτρου:

Με βάση την παράγραφο 1 του άρθρου 6 του Κανονισμού 2022/2472 οι ενισχύσεις πρέπει να έχουν χαρακτήρα κινήτρου. Οι ενισχύσεις θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου εάν ο δικαιούχος έχει υποβάλει στο οικείο κράτος μέλος πριν από την έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα γραπτή αίτηση ενίσχυσης η οποία να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα πληροφοριακά στοιχεία βάση της παράγρ. 2 του ίδιου άρθρου. Ως εκ τούτου, δεν επιτρέπεται η καταβολή ενίσχυσης για επιλέξιμες δράσεις του Μέτρου οι οποίες θα έχουν ξεκινήσει πριν από την υποβολή αίτησης για συμμετοχή στο Μέτρο. Στο Μέτρο, στην ενότητα 13 Υποβολή Αιτήσεων προνοείται ότι «για σκοπούς του Σχεδίου, ως ημερομηνία υλοποίησης/έναρξης εργασιών σε συσχέτιση με την αίτηση του δικαιούχου και τον ορισμό στο άρθρο 2 Καν. 2022/2472 θεωρείται» κλπ. κείμενο του ορισμού (ήτοι «έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα»). Συναφώς, η αίτηση περιλαμβάνει και σχετικό Πλάνο Βελτίωσης. Ο δικαιούχος αφού εγκριθεί από την Αρμόδια Αρχή, υπογράφεται μαζί του, με βάση το εν λόγω Πλάνο και λοιπά στοιχεία που με βάση το Μέτρο συναποτελούν την αίτηση του, η ΣΔΧ. Η Αίτηση Συμμετοχής στο Παράρτημα XII του Μέτρου εμπεριέχει τα ελάχιστα στοιχεία της παράγρ. 2 του άρθρου 6 του Κανονισμού 2022/2472. Η προπαρατεθείσα διαδικασία και Αίτηση Συμμετοχής του Μέτρου κρίνεται ότι συμμορφώνονται με την ως άνω πρόνοια της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του Κανονισμού 2022/2472 για το χαρακτήρα κινήτρου, πρόσθετα δε με την παράγρ. 2 του ίδιου άρθρου.

v. Ένταση της ενίσχυσης και επιλέξιμες δαπάνες:

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 7 του Κανονισμού 2022/2472 για «τον υπολογισμό της έντασης των ενισχύσεων και των επιλέξιμων δαπανών, όλα τα στοιχεία υπολογίζονται πριν από την έκπτωση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων», και «οι επιλέξιμες δαπάνες τεκμηριώνονται με σαφή, συγκεκριμένα και επικαιροποιημένα αποδεικτικά έγγραφα». Επίσης, πληρούται το άρθρο 7 παράγρ. 3 του Κανονισμού 2022/2472, ήτοι ο ΦΠΑ δεν είναι επιλέξιμος για ενίσχυση. Περαιτέρω με βάση την παράγρ. 4 του ίδιου άρθρου «εάν η ενίσχυση χορηγείται με μορφή άλλη από την επιχορήγηση, ως ποσό της ενίσχυσης λογίζεται το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης». Οι συγκεκριμένες πρόνοιες του Κανονισμού 2022/2472, με βάση την αξιολόγηση στην παράγρ. 4 (α) (iii) Διαφάνεια της παρούσας Απόφασης, ικανοποιούνται.

Συναφώς, με βάση το άρθρο 2 (21) του Κανονισμού 2022/2472 ως «ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης»: η ημερομηνία της απόδοσης, στον δικαιούχο, του έννομου δικαιώματος να δεχτεί την ενίσχυση σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό καθεστώς·». Τέτοια ημερομηνία αποτελεί η ημερομηνία υπογραφής της ΣΔΧ (Ενότητα 15. Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης). Η καταβολή της χορηγίας στο Μέτρο διέπεται από τις πρόνοιες της Ενότητας 16. Διαδικασία Υποβολής Αιτήματος Καταβολής Χορηγίας του Μέτρου, ήτοι με την προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων από το δικαιούχο και την αποδοχή τους από την αρμόδια αρχή με βάση τη διαδικασία ανά Πυλώνα του Μέτρου που παρατίθεται στην εν λόγω Ενότητα.

Με βάση τον προαναφερθέντα ορισμό και τις πρόνοιες του άρθρου 7, η ένταση της ενίσχυσης του Μέτρου, ήτοι της Ενότητας 10. Ύψος Επιδότησης και Κατανομή ανά Πυλώνα, για τις επιλέξιμες δαπάνες τις οποίες ο αιτητής παρέθεσε στην Αίτηση Συμμετοχής του στο Μέτρο ως ποσό εκτιμώμενου κόστους για τις επιλέξιμες δαπάνες τις οποίες παρέθεσε στο Πλάνο Βελτίωσης της Αίτησης Συμμετοχής του στο Μέτρο, δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το κόστος το οποίο παρέθεσε στην αίτησή του, ως οι επιλέξιμες δαπάνες αυτές και αντίστοιχο τους κόστος έγιναν δεκτά από την αρμόδια αρχή και επακόλουθα συμπεριλήφθηκαν στη ΣΔΧ ή τουλάχιστον έγιναν αποδεκτά ως παρατίθενται στην Αίτηση Συμμετοχής με ρητή παραπομπή σ' αυτήν στη ΣΔΧ. Συναφώς στην παράγρ. 5 του άρθρου 7 του Κανονισμού 2022/2472 προνοείται ότι «Οι οφειλόμενες για το μέλλον ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις, ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης». Ως εκ τούτου, οι «τρέχουσες τιμές της αγοράς» στην Ενότητα 10 του Μέτρου θα πρέπει να αποτελούν τις τιμές αγοράς κατά την ημερομηνία υπογραφής της ΣΔΧ, με βάση δε και τα όσα προνοούνται ανωτέρω (iii. Διαφάνεια) για την παράγραφο 1 του άρθρου 5 του Κανονισμού 2022/2472.

Στο Μέτρο προνοείται ότι η αρμόδια αρχή μπορεί να εγκρίνει αίτημα του δικαιούχου σε περίπτωση που υπάρξει διαφοροποίηση στις δαπάνες σε σχέση με το Πλάνο Βελτίωσης που κατατέθηκε με την αίτηση του (Παράρτημα XII του Μέτρου), με την υποβολή του Εντύπου έγκρισης αλλαγών στο Πλάνο Βελτίωσης (Παράρτημα XIII του Μέτρου). Όπως αναφέρεται στο Μέτρο (Ενότητα 16) «Τέτοιας φύσης διαφοροποίηση δύναται να εγκριθεί δεδομένου ότι δεν μεταβάλλει ουσιωδώς την επιλέξιμη δαπάνη εν σχέση με την εγκριθείσα και εφόσον πληρούνται όλες οι πρόνοιες του Σχεδίου και του Καν. (ΕΕ) 2022/2472 (άρθρο 6 παρ. 2)». Η δυνατότητα αυτή θα πρέπει να εφαρμόζεται με βάση τα όσα αναφέρονται ανωτέρω για την αποδοχή της Αίτησης Συμμετοχής με την υπογραφή της ΣΔΧ και τις εντάσεις ενίσχυσης – κόστος που γίνονται αποδεκτά με την ΣΔΧ, ήτοι μη αποδοχή νέων επιλέξιμων δαπανών ή αποδοχή μη ολοκλήρωσης ή μη πραγματοποίησης επιλέξιμων δαπανών αν κάτι τέτοιο θα μετέβαλλε τον σκοπό της επιλέξιμης δαπάνης με βάση τους Πυλώνες του Μέτρου ή θα αύξαναν το εγκεκριμένο με τη ΣΔΧ ποσό ενίσχυσης. Νοείται ότι, όταν οι μεταβολές είναι μη

ουσιώδεις το εγκεκριμένο με τη ΣΔΧ ποσό δύναται να μειωθεί, όχι όμως να αυξηθεί διότι θα παραβιαζόταν ο χαρακτήρας κινήτρου με βάση το άρθρο 6(1) και (2) του Κανονισμού 2022/2472.

Η ένταση ενίσχυσης και οι επιλέξιμες δαπάνες του Μέτρου εξετάζονται στη συνέχεια της παρούσας Απόφασης στην κατάλληλή της ενότητα.

vi. Σώρευση:

Η πρόνοια του Μέτρου (Ενότητα 8 Γενικοί Όροι Συμμετοχής παρ. vi) που ρυθμίζει τη σώρευση ενισχύσεων είναι σύμφωνη με το άρθρο 8 του Κανονισμού 2022/2472. Συγκεκριμένα, δεν επιτρέπεται ο δικαιούχος ενίσχυσης, να λαμβάνει, για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, κρατικές ενισχύσεις ή ενωσιακή χρηματοδότηση που τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο των κρατών μελών ή ενισχύσεις de minimis, οι οποίες υπερβαίνουν στο σύνολό τους τις ανώτατες εντάσεις και τα ανώτατα ποσά ενίσχυσης, όπως αυτά καθορίζονται στο Κεφάλαιο III του Κανονισμού 2022/2472.

vii. Δημοσίευση και Ενημέρωση:

Το Μέτρο θα πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις δημοσιότητας και ενημέρωσης που προβλέπονται στο άρθρο 9 του Κανονισμού 2022/2472. Οι προϋποθέσεις αυτές αφορούν στη δημοσίευση σε εθνικό ενιαίο δικτυακό τόπο για τις κρατικές ενισχύσεις συνοπτικών πληροφοριών του Μέτρου στην τυποποιημένη μορφή που καθορίζεται στο παράρτημα ΙΙ του Κανονισμού 2022/2472 και του πλήρους κειμένου των Μέτρου ή συνδέσμου που οδηγεί προς αμφότερα. Οι συνοπτικές πληροφορίες θα πρέπει να κοινοποιηθούν στην Επιτροπή το αργότερο εντός 20 εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος του Μέτρου. Τονίζεται ότι, οι συνοπτικές πληροφορίες διαβιβάζονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μετά τη δημοσίευση της Απόφασης της Εφόρου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, με βάση το άρθρο 10 (2) του Νόμου. Με βάση την παράγρ. (3) του εν λόγω άρθρου «κανένα μέτρο κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στην παράγραφο (α) του άρθρου 9Α δεν τίθεται σε ισχύ στη Δημοκρατία, εκτός εάν έχει προηγουμένως εγκριθεί από τον Έφορο και έχουν τηρηθεί οι τυχόν όροι που ο Έφορος επέβαλε στην εκδοθείσα δυνάμει του εδαφίου (2) απόφασή του.». Ως εκ τούτου, το Μέτρο μπορεί να τεθεί σε ισχύ μόνο μετά τη δημοσίευση της παρούσας Απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Τόσο οι συνοπτικές πληροφορίες όσο και το πλήρες κείμενο του Μέτρου θα πρέπει να παραμένουν διαθέσιμες επί τουλάχιστον 10 έτη από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης.

Ο διαδικτυακός σύνδεσμος που οδηγεί στο πλήρες κείμενο του Μέτρου θα πρέπει να κοινοποιείται στην Επιτροπή στο έντυπο που επισυνάπτεται στον Κανονισμό 2022/2472 ως Παράρτημα ΙΙ.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 9 του Κανονισμού 702/2014, το κείμενο του Μέτρου θα πρέπει να περιέχει ρητή παραπομπή στον Κανονισμό 2022/2472, με αναφορά του τίτλου του και των στοιχείων δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στις ειδικές διατάξεις του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Κανονισμού 2022/2472, τις οποίες αφορά η εν λόγω πράξη ή στην εθνική νομοθεσία με την οποία εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού 2022/2472. Το Μέτρο συμμορφώνεται με την προαναφερθείσα πρόνοια.

Τονίζεται η υποχρέωση, κατά την εφαρμογή του Μέτρου, συμμόρφωσης με το άρθρο 9(1)(γ) του Κανονισμού 2022/2472 (Δημοσίευση και ενημέρωση), ήτοι η δημοσίευση, στην εφαρμογή Transparency Award Module της Επιτροπής, των στοιχείων που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού για κάθε μεμονωμένη ενίσχυση που υπερβαίνει τις 10.000 ευρώ για τους δικαιούχους που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής, εντός έξι μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης. Η ανάρτηση στην εν λόγω εφαρμογή γίνεται μέσω του Γραφείου μου.

viii. Διάρκεια:

Η διάρκεια ισχύος του Μέτρου είναι σύμφωνη με τα άρθρα 64 του Κανονισμού 2022/2472.

(β) Ως προς την εκπλήρωση των προϋποθέσεων του κεφαλαίου ΙΙΙ του Κανονισμού 2472/2022 σημειώνονται τα εξής:

Με βάση την παράγρ. 1 του άρθρου 14 του Κανονισμού 2472/2022 «Οι ενισχύσεις για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις που συνδέονται με την πρωτογενή γεωργική παραγωγή συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εάν πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο και στο κεφάλαιο Ι του παρόντος κανονισμού».

Έχει προηγηθεί, ανωτέρω η εκτίμηση της συμβατότητας του Μέτρου με το κεφάλαιο Ι του Κανονισμού 2472/2022. Ως προς τις προϋποθέσεις συμβατότητας του άρθρου 14 του Κανονισμού 2472/2022 σημειώνονται τα εξής.

Οι επιλέξιμες δαπάνες του Μέτρου και οι πρόνοιες του ως προς τους δικαιούχους συμμορφώνονται με την παράγρ. 2 του άρθρου 14 με βάση το οποίο «Η επένδυση μπορεί να πραγματοποιείται από έναν ή περισσότερους δικαιούχους ή να αφορά ενσώματο ή άυλο στοιχείο ενεργητικού που χρησιμοποιείται από έναν ή περισσότερους δικαιούχους.»

Οι Πυλώνες υλοποίησης του Μέτρου οι οποίοι εξειδικεύονται περισσότερο στις επιλέξιμες δαπάνες του Μέτρου, ως αμφότερα συνοπτικά παρατίθενται ανωτέρω, στο σκέλος του Μέτρου που αφορά αναβάθμιση εξοπλισμού, συμμορφώνονται με την παράγρ. 3 του εν λόγω άρθρου με βάση την οποία «Με την επένδυση επιδιώκεται τουλάχιστον ένας από τους ακόλουθους στόχους: α) η βελτίωση των συνολικών επιδόσεων και της βιωσιμότητας της γεωργικής εκμετάλλευσης, ιδίως μέσω της μείωσης του κόστους παραγωγής ή της βελτίωσης και αναδιάταξης της παραγωγής·».

Το Μέτρο με βάση την πρόνοια στην Ενότητα 8 iv Γενικοί Όροι Συμμετοχής του Μέτρου συμμορφώνεται με άρθρο 14(5) του Κανονισμού 2472/2022 με βάση το οποίο «Όταν για μια επένδυση απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (27), η ενίσχυση υπόκειται στην προϋπόθεση ότι η εν λόγω εκτίμηση έχει διενεργηθεί και ότι η άδεια κατασκευής έχει χορηγηθεί για το συγκεκριμένο επενδυτικό έργο πριν από την ημερομηνία χορήγησης της μεμονωμένης ενίσχυσης.»

Με βάση την παράγρ. 6 του άρθρου 14 του Κανονισμού 2472/2022, οι επιλέξιμες δαπάνες που επιτρέπει το εν λόγω άρθρο αφορούν «β) δαπάνες για την αγορά ή τη χρηματοδοτική μίσθωση με δυνατότητα αγοράς μηχανημάτων και εξοπλισμού, μέχρι το ύψος της αγοραίας αξίας του περιουσιακού στοιχείου·». Οι επιλέξιμες δαπάνες της ενότητας 11.1 του Μέτρου «Δαπάνες εξοπλισμού για αναβάθμιση υποδομών και ψηφιοποίηση της συλλογής δεδομένων (Παράρτημα Ι)», ως έχουν παρατεθεί εν συνόψει στο μέρος Β της παρούσας Απόφασης εμπίπτουν στις επιλέξιμες δαπάνες της υπό αναφορά παραγράφου του άρθρου 14.

Η παράγρ. 9 του άρθρου 14 του Κανονισμού 2472/2022 προνοεί ότι «Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για: ...επενδύσεις με σκοπό τη συμμόρφωση με τα ενωσιακά πρότυπα, ...». Το Μέτρο συμμορφώνεται με την πρόνοια αυτή. Σχετική η παράθεση της πρόνοιας του Μέτρου στην παράγρ. Β 7. της παρούσας Απόφασης.

Το Μέτρο (Ενότητα 8 ix) συμμορφώνεται με την παράγρ. 10 του άρθρου 14 του Κανονισμού 2472/2022 το οποίο προνοεί ότι «Οι ενισχύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεν χορηγούνται κατά παράβαση απαγορεύσεων ή περιορισμών που ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, ακόμη και όταν οι εν λόγω απαγορεύσεις και περιορισμοί αφορούν μόνο την ενωσιακή στήριξη που παρέχεται βάσει του εν λόγω Κανονισμού.»

Εν σχέση με την ένταση της ενίσχυσης του άρθρου 14 του Κανονισμού 2472/2022, η παράγρ. 11 ορίζει ότι «η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 65% των επιλέξιμων δαπανών». Οι εντάσεις ενίσχυσης των επιλέξιμων επενδύσεων του Μέτρου που εμπίπτουν στο άρθρο 14 του Κανονισμού 2472/2022 συμμορφώνονται με την ως άνω πρόνοια.

Με βάση την παράγραφο 1 του άρθρου 27 του Κανονισμού 2472/2022 οι κατωτέρω ενισχύσεις σε κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την προβλεπόμενη στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ υποχρέωση κοινοποίησης, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις της παραγράφου 2 του υπό αναφορά άρθρου, οι οποίες, στο βαθμό που αφορούν το Μέτρο έχουν ως εξής:

«α) τις διοικητικές δαπάνες για την κατάρτιση και τήρηση βιβλίων αναπαραγωγής·

β) τις δοκιμές που διενεργούνται από τρίτους ή για λογαριασμό τους, με σκοπό τον προσδιορισμό της γενετικής ποιότητας ή της απόδοσης του ζωικού κεφαλαίου, με εξαίρεση τους ελέγχους που διενεργεί ο ιδιοκτήτης του ζωικού κεφαλαίου και τους συνήθεις ελέγχους ποιότητας του γάλακτος·»

Οι επιλέξιμες δαπάνες του Μέτρου για «Το κόστος προσωπικού του δικαιούχου αφορά τη συλλογή, καταγραφή και διαχείριση δεδομένων για τα ζώα, και τη γενικότερη επικαιροποίηση και την επεξεργασία των δεδομένων που είναι αναγκαία για την κατάρτιση και τήρηση γενεαλογικών μητρώων, σε ψηφιακή μορφή.» (Ενότητα 11.2 του Μέτρου) εμπίπτουν στην παράγραφο 1(α) του άρθρου 27 του Κανονισμού 2472/2022. Η ένταση της ενίσχυσης για την εν λόγω επιλέξιμη δαπάνη στο Μέτρο, ήτοι της «κατάρτισης και τήρησης γενεαλογικών μητρώων σε ψηφιακή μορφή» συμμορφώνεται με το άρθρο 27(5)(γ) του Κανονισμού 2472/2022, ήτοι ένταση ενίσχυσης έως 100% των επιλέξιμων δαπανών.

Οι εντάσεις ενίσχυσης επί των επιλέξιμων δαπανών τις οποίες προνοεί το Μέτρο για χημικές αναλύσεις και αναλύσεις σωματικών κυττάρων στο γάλα σε κατάλληλα διαπιστευμένο εργαστήριο συμμορφώνονται με τις προαναφερθείσες εντάσεις ενίσχυσης και επιλέξιμες δαπάνες της παραγράφου 2(β) του άρθρου 27 του Κανονισμού 2022/2472. Ωστόσο, κατ' εφαρμογή της προαναφερθείσας παραγράφου, οι επιλέξιμες δαπάνες του Μέτρου για «χημική ανάλυση με σκοπό τον προσδιορισμό της ποιότητας του γάλακτος και της παρουσίας σωματικών κυττάρων σε δείγματα γάλακτος ανά ζώο.» δεν πρέπει να αφορούν συνήθεις ελέγχους ποιότητας αλλά θα πρέπει να περιορίζονται στον «προσδιορισμό της γενετικής ποιότητας ή της απόδοσης του ζωικού κεφαλαίου», με βάση την πρόνοια αυτή.

Η παράγραφος 4 του άρθρου 27 του Κανονισμού 2022/2472 προνοεί ότι «Η ενίσχυση χορηγείται σε είδος και δεν συνεπάγεται άμεσες πληρωμές στους δικαιούχους». Με βάση το Μέτρο (Ενότητα 2 Χρηματοδότηση του Σχεδίου) το συνολικό ποσό που θα διατεθεί για τις ανάγκες του Μέτρου θα διατεθεί ως άμεση ενίσχυση (για τους Πυλώνες 1 & 2) και το υπολειπόμενο ποσό ως ενίσχυση σε είδος (για τους Πυλώνες 3 και 4). Με βάση την Ενότητα 16 Διαδικασία Υποβολής Αιτήματος Καταβολής Χορηγίας) ως προς τον Πυλώνα 1 Β (κόστος προσωπικού δικαιούχου για την τήρηση γενεαλογικών μητρώων) η ενίσχυση καταβάλλεται ως εφάπαξ ποσό στους δικαιούχους αφού «προσκομίσουν στο ΦΥ αρχείο δεδομένων γενεαλογίας της μονάδας τους σε ηλεκτρονική μορφή ενώ θα υπογράφουν επίσης υπεύθυνη δήλωση ότι θα τηρούν και εμπλουτίζουν τα γενεαλογικά μητρώα ... των μονάδων τους, για ΟΛΑ τα ζώα που θα αφορά το Σχέδιο, καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής του Σχεδίου. Ο δικαιούχος θα προσκομίσει με την υπογραφή της ΣΔΧ το Μέρος Α της πιο πάνω υπεύθυνης δήλωσης και στη συνέχεια θα προσκομίζει κάθε εξάμηνο το Μέρος Β με επικαιροποιημένα τα δεδομένα που θα παραχωρεί στο ΦΥ. Τυχόν μη συμμόρφωση του δικαιούχου, θα έχει ως αποτέλεσμα το ποσό της επιδότησης στον Πυλώνα 1.Β να ανακτηθεί με ανάλογη μείωση του ποσού των επόμενων πληρωμών προς τον δικαιούχο». Θεωρούμε ότι ως εκ της φύσης της δαπάνης (κόστος προσωπικού, εκ των υστέρων καταβολή της επιλέξιμης δαπάνης κόστους προσωπικού ως εφάπαξ ποσό αφού πρώτα η αρμόδια αρχή αποδεχθεί τα προαναφερθέντα αρχεία) θεωρώ ότι εμπίπτει στο άρθρο 27 (2) (α) του Κανονισμού 2022/2472. Εν σχέση με την επιλέξιμη δαπάνη του Πυλώνα 2 του Μέτρου Χαρακτηρισμός της Ποιότητας Γάλακτος στην Ενότητα 16 2 του Μέτρου προνοείται ότι «Ο κάθε δικαιούχος υποχρεούται να διενεργήσει ατομικές αναλύσεις σε όσο περισσότερα ζώα είναι δυνατόν ώστε να εξαντλήσει το διαθέσιμο ετήσιο ποσό ή να πραγματοποιήσει αναλύσεις για τουλάχιστον 150 ζώα ανά έτος». «Η καταβολή χορηγίας για τις χημικές αναλύσεις και αναλύσεις σωματικών κυττάρων στο γάλα, θα καταβάλλεται στον δικαιούχο υπό την προϋπόθεση ότι θα προσκομίσει στο ΦΥ τα αποτελέσματα των χημικών αναλύσεων για τις παραμέτρους που αναφέρονται στον Οδηγό καθώς και το σχετικό τιμολόγιο πληρωμής τους, εντός του εξαμήνου που θα πραγματοποιηθούν οι αναλύσεις.» Η προπαρατεθείσα διαδικασία καταβολής της χορηγίας για τον Πυλώνα 2 στην προαναφερθείσα Ενότητα (16.2) του Μέτρου εκτιμάται ότι συνιστά χορηγία σε είδος, ήτοι πληρωμή με προσκόμιση αποτελεσμάτων αναλύσεων ανά ελάχιστο αριθμό δειγμάτων για καθορισμένο ελάχιστο αριθμό ζώων για καθορισμένη χρονική περίοδο γαλακτοπαραγωγής. Ως εκ τούτου οι πληρωμές ως προς αυτή την επιλέξιμη δαπάνη δεν είναι άμεσες.

Οι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν στην «παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών από την Αρμόδια Αρχή προς τους δικαιούχους σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές καταγραφής δεδομένων και την επιλογή ατόμων (ζώων) που παρουσιάζουν τα επιθυμητά χαρακτηριστικά για αναπαραγωγή με σκοπό τη μεγιστοποίηση της γαλακτοπαραγωγής και την καλύτερη διαχείριση του ζωικού κεφαλαίου.», με βάση τα ενώπιόν μου στοιχεία, αποτελούν δαπάνη άρρηκτα συνδεδεμένη με την εφαρμογή του Μέτρου από την Αρμόδια Αρχή, ήτοι υπηρεσίες που συνδέονται άμεσα με την εφαρμογή του Μέτρου, πρόσθετα δε με βάση διευκρινήσεις που δόθηκαν από την Αρμόδια Αρχή οι εν λόγω συμβουλευτικές υπηρεσίες δεν παρέχονται από φορείς της αγοράς. Ως εκ τούτου, η εν λόγω επιλέξιμη δαπάνη δεν εμπίπτει στο πεδίο αξιολόγησης των κανόνων των κρατικών ενισχύσεων.

(γ) Με βάση το Νόμο και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2022/2472 της Επιτροπής κρίνεται πως το κοινοποιηθέν Μέτρο πληροί όλες τις προϋποθέσεις και ως εκ τούτου μπορεί να εγκριθεί.

Δ. ΑΠΟΦΑΣΗ:

Η Έφορος, αφού έλαβε υπόψη τα πιο πάνω, αποφασίζει ως ακολούθως:

1. Το κοινοποιηθέν Μέτρο ενισχύσεων με τίτλο ««Σχέδιο χορηγιών για γενετική βελτίωση των πληθυσμών προβάτων και αιγών της Κύπρου» πληροί σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του άρθρου 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ και συνεπώς συνιστά κρατική ενίσχυση.

2. Το Μέτρο κρίνεται ως συμβατό με τον Κανονισμό 2022/2472 και ως εκ τούτου, βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου, εγκρίνεται υπό τους εξής όρους:

i. Για σκοπούς πληρότητας, θα πρέπει να προστεθεί στο Μέτρο ο ορισμός 54 «επιδοτούμενες υπηρεσίες», του άρθρου 2 του Κανονισμού 2022/2472, αφού αποτελεί τη μορφή της ενίσχυσης στους Πυλώνες 1 Β και 2 του Μέτρου.

ii. Διασφάλιση συμβατότητας με τις τρέχουσες τιμές της αγοράς ως προς τις επιλέξιμες δαπάνες κόστους προσωπικού δικαιούχου για κατάρτιση και τήρηση γενεαλογικών μητρώων και τις δαπάνες για χημικές αναλύσεις και αναλύσεις σωματικών κυττάρων στο γάλα από κατάλληλα διαπιστευμένο εργαστήριο.

iii. Οι «τρέχουσες τιμές της αγοράς» στην Ενότητα 10 του Μέτρου αναφορικά με την αναβάθμιση υποδομής για ψηφιοποίηση συλλογής δεδομένων θα πρέπει να αποτελούν τις τιμές αγοράς κατά την ημερομηνία υπογραφής της ΣΔΧ, με βάση τα όσα προνοούνται στην Απόφαση για την παράγραφο 1 του άρθρου 5 και την παράγραφο 1 του άρθρου 7 του Κανονισμού 2022/2472.

iv. Η δυνατότητα διαφοροποίησης στις δαπάνες σε σχέση με το Πλάνο Βελτίωσης που κατατέθηκε με την αίτηση του δικαιούχου μετά την υπογραφή της ΣΔΧ μετά από υποβολή του Εντύπου αλλαγών στο Πλάνο Βελτίωσης και έγκρισης του από την αρμόδια αρχή, θα πρέπει να εφαρμόζεται με βάση τα όσα αναφέρονται στην Απόφαση για την αποδοχή της Αίτησης Συμμετοχής με την υπογραφή της ΣΔΧ και τις εντάσεις ενίσχυσης – κόστος που γίνονται αποδεκτά με την ΣΔΧ, ήτοι μη αποδοχή νέων επιλέξιμων δαπανών ή αποδοχή μη ολοκλήρωσης ή μη πραγματοποίησης επιλέξιμων δαπανών αν κάτι τέτοιο θα μετέβαλλε τον σκοπό της επιλέξιμης δαπάνης με βάση τους Πυλώνες του Μέτρου ή θα αύξαναν το εγκεκριμένο με τη ΣΔΧ ποσό ενίσχυσης. Εφόσον κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει, ήτοι οι μεταβολές είναι μη ουσιώδεις, το εγκεκριμένο με τη ΣΔΧ ποσό δύναται να μειωθεί, όχι όμως να αυξηθεί διότι θα παραβιαζόταν ο χαρακτήρας κινήτρου με βάση το άρθρο 6(1) και (2) του Κανονισμού 2022/2472.

v. Τονίζεται η υποχρέωση, κατά την εφαρμογή του Μέτρου, συμμόρφωσης με το άρθρο 9(1)(γ) του Κανονισμού 2022/2472 (Δημοσίευση και ενημέρωση), ήτοι η δημοσίευση, στην εφαρμογή Transparency Award Module της Επιτροπής, των στοιχείων που αναφέρονται στο παράρτημα III του Κανονισμού για κάθε μεμονωμένη ενίσχυση που υπερβαίνει τις 10.000 ευρώ για τους δικαιούχους που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής, εντός έξι μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης.

vi. Οι επιλέξιμες δαπάνες του Μέτρου για «χημική ανάλυση με σκοπό τον προσδιορισμό της ποιότητας του γάλακτος και της παρουσίας σωματικών κυττάρων σε δείγματα γάλακτος ανά ζώο.» δεν πρέπει να αφορούν συνήθεις ελέγχους ποιότητας αλλά θα πρέπει να περιορίζονται στον «προσδιορισμό της γενετικής ποιότητας ή της απόδοσης του ζωικού κεφαλαίου».

3. Το Μέτρο θα τεθεί σε ισχύ μετά τη δημοσίευση της παρούσας Απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας και με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 9 του Κανονισμού 2022/2472.

4. Η παρούσα Απόφαση της Εφόρου απευθύνεται στο Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Λευκωσία, 24 Φεβρουαρίου 2023.

ΣΤΕΛΛΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ,
Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων.

Ε.Ε.Κ.Ε. 25.06.001.997.428.